

Postępowanie karne

Postępowanie przed sądem I instancji I

Dr hab. Wojciech Jasiński
Katedra Postępowania Karnego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytet Wrocławski

Zasady postępowania sądowego

1) Zasada skargowości (art. 14 k.p.k.)

Zasada skargowości uzależnia **wszczęcie i prowadzenie postępowania od żądania uprawnionego podmiotu (skargi).**

Sąd nie ma możliwości podejmowania działań z urzędu w zakresie wszczęcia postępowania **w kwestii odpowiedzialności karnej.**

Złożona skarga określa granice podmiotowe i przedmiotowe rozpoznawanej sprawy.

Zasady postępowania sądowego

1) Zasada kontradyktoryjności

- ❑ Dyrektywa, w myśl której podmiot bezpośrednio zainteresowany w wyniku postępowania ma prawo do procesowej walki z podmiotem przeciwstawnym o korzystny dla siebie wynik.
- ❑ Zasada kontradyktoryjności jest wyrazem nadania samodzielności stronom procesowym. Każda z nich angażując się w spór działa we własnym imieniu i reprezentuje własny interes. Sporność pociąga to za sobą rozdzielenie ról procesowych, jako konieczny warunek samodzielności procesowej. Modelowym rozwiązaniem jest proces trójpodmiotowy (trójstronny), gdzie osobnymi osobami są oskarżyciel (strona czynna), oskarżony (strona bierna) oraz niezależny i niezawisły organ orzekający.
- ❑ **Zasada przeciwstawna – zasada inkwizycyjności**

Zasady postępowania sądowego

1) Zasada kontradyktoryjności

- ❑ Zasada inkwizycyjności – organ procesowy skupia w swoich rękach wszystkie trzy funkcje procesowe (orzekanie, oskarżanie i obronę), postępowanie nie ma charakteru spornego, a oskarżony nie dysponuje uprawnieniami procesowymi umożliwiającymi mu aktywną obronę w toku postępowania
- ❑ Warunki niezbędne do zaistnienia kontradyktoryjności:
 - Dokładne oznaczenie przedmiotu sporu
 - Istnienie przeciwstawnych stron procesowych toczących spór przed bezstronnym organem rozstrzygającym
 - Równouprawnienie stron prowadzących spór
 - Możliwość wpływania przez strony na przebieg procesu (dyspozycyjność stron)

Zasady postępowania sądowego

1) Zasada kontradyktoryjności

- **Przejawy kontradyktoryjności postępowania**
 - **Bardzo ograniczone w postępowaniu przygotowawczym (por. zwłaszcza art. 315-318 k.p.k.)**

W toku postępowania sądowego przejawy te mogą mieć charakter kontradyktoryjności pisemnej (możliwość wniesienia odpowiedzi na akt oskarżenia, odpowiedzi na środek odwoławczy, możliwość ustosunkowania się na piśmie do innych kwestii procesowych).

Zasady postępowania sądowego

1) Zasada kontradyktoryjności

☐ Przejawy kontradyktoryjności postępowania

W toku ustnego sporu przed sądem:

- prawo do stawiennictwa w toku rozprawy (posiedzenia) oraz wzięcia udziału w czynnościach poza rozprawą
- prawo wypowiedzenia się co do każdej kwestii podlegającej rozstrzygnięciu na równych zasadach (art. 367 k.p.k.).
- możliwość zadawania pytań osobom przesłuchiwanym (art. 170 k.p.k.)
- prawo do składania wniosków (np. dowodowych)

Zasady postępowania sądowego

3) Zasada bezpośredniości

Dyrektywa, w myśl której organ procesowy powinien zetknąć się ze środkiem i źródłem dowodowym osobiście, a środkiem dowodowym, na którym opiera swoje ustalenia, powinien być przede wszystkim środek dowodowy pierwotny (dowód pierwotny).

Zasadę bezpośredniości można wyinterpretować z art. 92, 410 i 174 k.p.k.

Zasady postępowania sądowego

3) Zasada bezpośredniości

Zasada bezpośredniości składa się z dwóch dyrektyw:

- Zasada bezpośredniości w znaczeniu formalnym – organ procesowy powinien zetknąć się osobiście ze środkiem i źródłem dowodowym.

Jak podkreśla się w orzecznictwie - Dla oceny wartości dowodu, zwłaszcza osobowego, ważna jest nie tylko treść wypowiedzi, ale także ocena osoby ją wyrażającej, jej właściwości charakteru, zasad, poziomu intelektualnego i moralnego, stanu emocjonalnego w czasie spostrzegania i przesłuchania, zdolności do spostrzegania i zapamiętywania oraz odtwarzania spostrzeżeń

Zasady postępowania sądowego

3) Zasada bezpośredniości

Zasada bezpośredniości składa się z dwóch dyrektyw:

- Zasada bezpośredniości w znaczeniu materialnym – organ procesowy powinien dokonywać ustaleń przede wszystkim za pomocą dowodów pierwotnych.

Zasady postępowania sądowego

3) Zasada bezpośredniości

Wyjątki od zasady bezpośredniości:

Nie zawsze możliwe jest spełnienie postulatów wynikających z zasady bezpośredniości. Niekiedy rygorystyczne jej przestrzeganie mogłoby doprowadzić do przewlekłości postępowania. Ponadto ustawodawca pierwszeństwo przyznaje ochronie interesów uczestników postępowania (np. ochrona małoletnich świadków i pokrzywdzonych).

Zasady postępowania sądowego

3) Zasada bezpośredniości

Wyjątki od zasady bezpośredniości:

- a) dopuszczalne jest ustalenie faktu za pomocą dowodu pochodnego, gdy dowód pierwotny nie istnieje lub nie jest dostępny
- b) dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu pochodnego, gdy zachodzi potrzeba skontrolowania dowodu pierwotnego
- c) niektóre dowody są ze swojej istoty dowodami pochodnymi np. opinie biegłych
- d) dopuszczalny jest dowód pochodny, gdy wymagają tego postulaty szybkości i ekonomii procesu

Zasady postępowania sądowego

- 4) Zasada koncentracji materiału dowodowego (art. 366 par. 2 k.p.k.)
- 5) Zasada jawności (rozdział 42 k.p.k., art. 95b k.p.k.)
- 6) Zasada ustności (art. 365 k.p.k.)

Organy postępowania sądowego

- 1) Termin sąd używany jest w kontekście uprawnień w toku postępowania jurysdykcyjnego w znaczeniu skład orzekający
- 2) Przewodniczący składu orzekającego (por. np. 350a, 352, 365 par. 2, 374 par. 1 k.p.k.)
- 3) Prezes sądu (przewodniczący wydziału, inny wyznaczony sędzia – art. 93 par. 2 k.p.k.)
- 4) Referendarz sądowy (art. 93a k.p.k.)

Forum orzekania

ROZPRAWA – cechy modelowe

- 1) Daleko idąca formalizacja przebiegu – przepisy k.p.k. szczegółowo określają przebieg rozprawy
- 2) Rozpoznawanie kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego albo innego głównego przedmiotu danego postępowania (np. rozprawa w sprawie o odszkodowanie za niesłuszne pozbawienie wolności, orzekanie o wyroku łącznym)
- 3) Prowadzenie sformalizowanego postępowania dowodowego (przewód sądowy)
- 4) Jawność dla publiczności

Forum orzekania

POSIEDZENIE – cechy modelowe

- 1) Brak formalizmu w kwestii przebiegu
- 2) Rozpoznawanie kwestii incydentalnych, dodatkowych (np. w przedmiocie wyłączenia sędziego, tymczasowego aresztowanie, itp.)
- 3) Brak sformalizowanego postępowania dowodowego
- 4) Niejawność dla publiczności

Forum orzekania

ROZPRAWA A POSIEDZENIE

Współcześnie można zaobserwować zacieranie się różnic między rozprawą a posiedzeniem (widoczne to było już zresztą w latach obowiązywania k.p.k. z 1969 r.). Przede wszystkim w szerokim zakresie otwarto możliwość, dla przyspieszenia postępowania, orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej na posiedzeniu (przede wszystkim tryby konsensualne – art. 339 par. 1 pkt 3, 3a oraz par. 3 k.p.k.; orzekanie o warunkowym umorzeniu postępowania – art. 341 k.p.k.). Z powyższym wiąże się także otwarcie niektórych posiedzeń na udział publiczności (por. art. 95b par. 2 k.p.k.). Nadal jednak na posiedzeniach nie prowadzi się sformalizowanego postępowania dowodowego.

Kodeksowe i pozakodeksowe tryby postępowania karnego

- 1) Tryb zwyczajny (dział VIII k.p.k.)
- 2) Tryb prywatnoskargowy (art. 59-61, 485-499 k.p.k.)
- 3) Tryb nakazowy (art. 500-507 k.p.k.)
- 4) Tryb przyspieszony (art. 517a-517j k.p.k.)

- 1) Postępowanie w sprawach karnych skarbowych (uregulowane w Kodeksie karnym skarbowym z odesłaniami do k.p.k.)

Etapy postępowania głównego

Postępowanie przed sądem I instancji można podzielić na kilka etapów:

1) Postępowanie przejściowe

- czynności związane z wstępną kontrolą oskarżenia (formalną oraz merytoryczną – art. 337-338b, 339 par. 3 pkt 2 k.p.k.)
- czynności związane z przygotowaniem do rozprawy głównej (ewentualnie skierowania sprawy na posiedzenie zastępujące rozprawę)

2) Rozprawa główna (ewentualnie orzekanie na posiedzeniu)

3) Czynności końcowe postępowania głównego (związane z doręczeniem wyroku wraz z uzasadnieniem oraz ewentualnie z czynnościami wskazanymi w art. 420 KPK).

Etapy postępowania głównego

Przebieg rozprawy głównej

- 1) **Rozpoczęcie rozprawy głównej** (od wywołania sprawy do rozpoczęcia przewodu sądowego)
- 2) **Przewód sądowy**
- 3) **Głosy stron**
- 4) **Wyrokowanie**
 - narada, głosowanie,
 - sporządzenia i podpisanie wyroku
 - publiczne ogłoszenie wyroku
 - podanie ustnych motywów wyroku
 - pouczenie stron o prawie do zaskarżenia wyroku

Strony postępowania sądowego

Strona czynna:

- 1) Oskarżyciel publiczny
- 2) Oskarżyciel posiłkowy
 - a) subsydiarny
 - b) uboczny
- 3) Oskarżyciel prywatny

Strona bierna:

- 1) Oskarżony

Oskarżyciel publiczny

W sprawach karnych ściganych w trybie publicznoskargowym funkcję oskarżyciela publicznego pełni co do zasady **prokurator**

Inne uprawnione podmioty:

1) organy wymienione w wydanym na podstawie art. 325d KPK rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 22.9.2015 r. w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom, a więc:

- a) organy Inspekcji Handlowej,
- b) organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- c) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Oskarżyciel publiczny

Inne uprawnione podmioty:

2) Straż Graniczna w sprawach o przestępstwa określone w art. 264 § 2, art. 264a § 1, art. 270, art. 271 § 1 i 2 oraz w art. 272-277 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 oraz z 2018 r. poz. 20 i 305), w art. 464 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138), w art. 125 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 51 i 107) oraz w art. 9 i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769).

Oskarżyciel publiczny

Inne uprawnione podmioty:

3) Uprawnienia do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach o przestępstwa określone w art. 77-79 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 i 398) przysługują także:

- a) **naczelnikowi urzędu celno-skarbowego** - w sprawach z zakresu kontroli celno-skarbowej;
- b) **naczelnikowi urzędu skarbowego** - w pozostałych sprawach.

Oskarżyciel publiczny

Inne uprawnione podmioty:

4) **Straż Leśna**, jeżeli przedmiotem przestępstwa jest drewno pochodzące z lasów stanowiących własność Skarbu Państwa (art. 47 ust. 2 pkt 7 LasU), a także jeżeli przedmiotem przestępstwa na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe jest zwierzyna (art. 47 ust. 8 pkt 1 LasU).

5) **Państwowa Straż Łowiecka**, jeżeli przedmiotem przestępstwa na terenach obwodów łowieckich jest zwierzyna (art. 39 ust. 2 pkt 7 Prłow) oraz jeżeli przedmiotem przestępstwa na tych terenach jest drewno pochodzące z lasów stanowiących własność Skarbu Państwa (art. 39 ust. 8 pkt 3 Prłow).

6) **Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych** – w zakresie czynów zabronionych, które naruszają zakazy określone w art. 13¹ i 15 WychTrzeźwU.

Pokrzywdzony jako quasi-strona postępowania

Uprawnienia pokrzywdzonego niebędącego stroną postępowania przed sądem:

- 1) Zawiadomienie o terminie rozprawy (art. 350 par. 4)
- 2) Prawo pozostania na rozprawie (art. 384 par. 2)
- 3) Prawo wzięcia udziału w posiedzeniach sądu
 - w kwestii umorzenia postępowania (art. 339 par. 5)
 - skazania bez rozprawy (art. 343 par. 5)
 - dobrowolnego poddania się odpowiedzialności karnej (art. 343 par. 2)
 - warunkowego umorzenia postępowania (art. 341 par. 1)
- 4) Prawo sprzeciwienia się zakończeniu postępowania w trybach konsensualnych (art. 343 par. 3a, 387)
- 5) Prawo wnioskowania o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody (art. 49a)
- 6) Prawo do informacji o zarzutach oskarżenia i ich kwalifikacji prawnej (art. 337a)

Skargi inicjujące postępowanie sądowe

- 1) Akt oskarżenia
- 2) Akt oskarżenia z wnioskiem o skazanie bez rozprawy (art. 335 par. 2)
- 3) Wniosek o skazanie bez rozprawy (art. 335 par.1)
- 4) Wniosek o warunkowe umorzenie postępowania
- 5) Wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym
- 6) Wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego
- 7) Wniosek o orzeczenie przepadku

Akt oskarżenia

Akt oskarżenia powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oskarżonego, inne dane o jego osobie, w tym numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub informację o ich nieposiadaniu przez oskarżonego lub niemożności ich ustalenia, dane o zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz zabezpieczenia majątkowego;
- 2) dokładne określenie zarzucanego oskarżonemu czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody;
- 3) wskazanie, że czyn został popełniony w warunkach wymienionych w art. 64 lub art. 65 Kodeksu karnego albo art. 37 § 1 Kodeksu karnego skarbowego;

Akt oskarżenia

Akt oskarżenia powinien zawierać:

- 4) wskazanie przepisów ustawy karnej, pod które zarzucany czyn podpada;
- 5) wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy
- 6) listę osób, których wezwania oskarżyciel żąda (por. jednak art. 350a k.p.k. – wniosek prokuratora o zaniechanie przesłuchania świadka)
- 7) wykaz innych dowodów, których przeprowadzenia na rozprawie głównej domaga się oskarżyciel.

Akt oskarżenia

Załącznikiem do aktu oskarżenia jest:

Uzasadnienie, przytaczające fakty i dowody, na których oskarżenie się opiera, a w miarę potrzeby wyjaśniające podstawę prawną oskarżenia i omawiające okoliczności, na które powołuje się oskarżony w swej obronie.

Jeżeli postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia, akt oskarżenia może nie zawierać uzasadnienia.

Akt oskarżenia

Do aktu oskarżenia dołącza się:

Do wiadomości sądu, listę ujawnionych osób pokrzywdzonych z podaniem ich adresów, a także adresy osób, których wezwania oskarżyciel żąda. Należy również podać numery telefonów, telefaksów i adresy poczty elektronicznej osób wskazanych w zdaniu pierwszym, chyba że informacji tych nie można ustalić.

Akt oskarżenia

Do aktu oskarżenia dołącza się:

Do aktu oskarżenia dołącza się także:

- 1) załącznik adresowy do akt sprawy;
- 2) po jednym odpisie tego aktu dla każdego oskarżonego, a w przypadku określonym w art. 335 § 2 także dla każdego pokrzywdzonego;
- 3) listę pokrzywdzonych, którzy złożyli wnioski na podstawie art. 299a k.p.k.

Na wniosek pokrzywdzonego zgłoszony w postępowaniu przygotowawczym sąd powiadamia go o sposobie zakończenia sprawy listem zwykłym, przesłanym na wskazany przez pokrzywdzonego adres, za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej wraz z odpisem prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie lub jego wyciągiem, które mogą być przesłane w postaci elektronicznej.

Akt oskarżenia

Z aktem oskarżenia przesyła się sądowi akta postępowania przygotowawczego wraz z załącznikami.

O przesłaniu aktu oskarżenia do sądu oraz o treści przepisów art. 343, art. 343a i 378a oskarżyciel publiczny zawiadamia oskarżonego i ujawnionego pokrzywdzonego, a także osobę lub instytucję, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie. Pokrzywdzonego należy pouczyć o treści przepisu art. 49a, a także o prawie do złożenia oświadczenia o działaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

Subsydiarny akt oskarżenia

- 1) Akt oskarżenia wnoszony jest przez **pokrzywdzonego (osobę wykonującą jego prawa)** w sprawie ściganej **z oskarżenia publicznego**
- 2) Warunki wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia (art. 55 i 330 KPK):
 - wydanie **postanowienia o odmowie wszczęcia albo umorzeniu śledztwa albo dochodzenia**
 - **zaskarżenie** przez osobę wnoszącą później subsydiarny akt oskarżenia tego postanowienia
 - **uchylenie postanowienia** przez sąd orzekający jako instancja odwoławcza i przekazanie sprawy organowi postępowania przygotowawczego do dalszego prowadzenia

Subsydiarny akt oskarżenia

- 2) Warunki wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia (art. 55 i 330 KPK):
- **ponowne** wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa albo dochodzenia albo umorzeniu tego postępowania (musi to być **takie samo** postanowienie)
 - **zaskarżenie** przez osobę wnoszącą później subsydiarny akt oskarżenia tego postanowienia
 - Utrzymanie rozstrzygnięcia w mocy przez prokuratora nadrzędnego

Subsydiarny akt oskarżenia

2) Warunki wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia (art. 55 i 330 KPK):

- miesięczny termin (prekluzyjny) na wniesienie subsydiarnego aktu oskarżenia liczony od doręczenia postanowienia
- **przymus adwokacko-radcowski i wpłata zryczałtowanej równowartości wydatków w wysokości 300 zł**
- dołączenie **po jednym odpisie aktu oskarżenia dla każdego oskarżonego**

Kontrola formalna skargi oskarżyciela

- 1) **KONTROLA FORMALNA** – dokonywana przez prezesa sądu (przewodniczącego wydziału, innego upoważnionego sędziego)

Polega na weryfikacji czy spełnione zostały wymogi stawiane wnoszonej przez oskarżyciela skardze oraz dopełnione inne obowiązki ustawowe związane z wnoszeniem skargi

- 2) **PODSTAWA PRAWNA** – art. 337 KPK oraz 120 KPK (niektóre wymogi subsydiarnego aktu oskarżenia)

Kontrola formalna skargi oskarżyciela

- 3) Niespełnienie przez skargę wymogów stawianych przez ustawę powoduje jej zwrot oskarżycielowi do uzupełnienia.

Odbywa się to w drodze **zarządzenia prezesa sądu (przewodniczącego wydziału, innego upoważnionego sędziego)**. W zarządzeniu tym wskazywane są stwierdzone braki formalne oraz sposób ich usunięcia.

Kontrola formalna skargi oskarżyciela

- 4) **Zwrot skargi oskarżycielowi do jej uzupełnienia nie przerywa stanu zawisłości sprawy przed sądem.** Oskarżyciel nie może więc po zwrocie np. umorzyć sprawy lub kontynuować jej prowadzenia w formie śledztwa albo dochodzenia
- 5) **Prokurator powinien uzupełnić wskazane braki w ciągu 7 dni albo złożyć zażalenie na zarządzenie.**

Czynności po dokonaniu kontroli formalnej oskarżenia

1) Jeżeli akt oskarżenia odpowiada warunkom formalnym, prezes sądu lub referendarz sądowy niezwłocznie zarządza doręczenie jego odpisu oskarżonemu, wzywając do składania wniosków dowodowych w terminie 7 dni od daty doręczenia mu aktu oskarżenia.

2) Pouczenie oskarżonego:

o treści przepisów art. 291 § 3, art. 338a, art. 338b, art. 341 § 1, art. 349 § 8, art. 374, art. 376, art. 377 i art. 422 oraz o tym, że w zależności od wyniku procesu oskarżony może być obciążony kosztami wyznaczenia obrońcy z urzędu.

Czynności po dokonaniu kontroli formalnej oskarżenia

Jeżeli złożono wniosek, o którym mowa w art. 335 § 1, jego odpis doręcza się ujawnionemu pokrzywdzonemu. Oskarżony ma **prawo wniesienia, w terminie 7 dni od doręczenia mu aktu oskarżenia, pisemnej odpowiedzi na akt oskarżenia, o czym należy go pouczyć.**

Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli "tajne" lub "ściśle tajne", oskarżonemu doręcza się odpis aktu oskarżenia bez uzasadnienia. Uzasadnienie aktu oskarżenia udostępnia się jednak z zachowaniem rygorów określonych przez prezesa sądu lub sąd.

Skierowanie sprawy na posiedzenie w kwestii incydentalnej

- 1) Wydanie rozstrzygnięć w kwestiach incydentalnych wymaga rozpoznania sprawy przez **sąd**.
- 2) **Art. 339 par. 3 KPK**
 - a) wydanie postanowienia o niewłaściwości sądu
 - b) wydanie postanowienia o zawieszeniu postępowania
 - c) wydanie postanowienia w przedmiocie tymczasowego aresztowania (por. w szczególności art. 344 KPK) lub innego środka przymusu

Skierowanie sprawy na posiedzenie w kwestii incydentalnej

- 1) Wydanie rozstrzygnięć w kwestiach incydentalnych wymaga rozpoznania sprawy przez sąd.
- 2) Art. 339 par. 3 KPK
 - d) Zwrot sprawy do postępowania przygotowawczego (art. 334a k.p.k.)

Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, jeżeli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności.

Na postanowienie sądu służy stronom zażalenie.